

Briļļu Lauņi

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBĀLAUŽU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 3 (2641)
22. gads

Sestdien,
1962. gada 6. janvārī

Maksa
2 kap.

Septiņgades izšķirīgā gada plāns

Piektā sasaukuma PSRS Augstākās Padomes septītā sesija 1961. gada decembra sākumā pieņēma tautas saimniecības attīstības plānu 1962. gadam. 1962. gada tautas saimniecības attīstības plāna izpilde būs svarīgs ieguldījums partijas XXII kongresa vēsturisko lēmumu, PSKP jaunās Programmas — komunisma cēlāju programmas īstenošanā mūsu zemē.

Katrs septiņgades ceturta gada plāna skaits liecina par padomju ekonomikas strauju augšanu, pauž partijas un valdības nemīlīgo gādību par padomju lauku labklājību, par visu lielajā Padomju Savienībā apvienoto republiku uzplaukumu. Mūsu plānu dīzeņumu ir spiesta atzīt pat tāda avīze kā «New York Times». «Galvenais padomju ekonomiskajā plānā un budžetā 1962. gadam, — tā rakstīja, — ir tas, ka padomju ekonomika strauji attīstās tiklab ražošanas, kā arī patēriņa jomā.»

Rūpniecības produkcijai 1962. gadā jāpalielinās par 8,1 procentu. Septiņgades četros gados mūsu zeme saņems apmēram par 26 miljardiem rubļu vairāk rūpniecības produkcijas, nekā šajos gados bija paredzēts iegūt septiņgades plānā. Raksturīgi, ka iekārtas un mašīnu ražošana vieglās un pārtikas rūpniecības, kā arī lauksaimniecības vajadzībām 1962. gadā palielināsies par 17 procentiem. Elektroenerģijas ražošanas pieaugums gada laikā vien divdesmitkārt pārsniedz visu līdz revolūcijai Krievijā gada laikā ražoto elektroenerģijas daudzumu. Naftas ražošanas pieaugums gada pārsniedz divas reizes un cementa ražošanas pieaugums — vairāk nekā trīs reizes šo produktu gada produkciju cariskajā Krievijā. Stipri palielināsies mašīnu un iekārtas, krāsaino metālu, papīra, tautas patēriņa preču un cita veida rūpniecības produkcijas ražošana.

Septiņgades ceturtajā gadā ievērojami pieaugs visu svarīgāko lauksaimniecības produktu ražošana. Ja 1960. gadā valsts iepirka 2,853 miljonus pudu labības, tad 1962. gadā jāieņem 3,855 līdz 3,907 miljoni pudu labības. Lomu un putnu iepirkuma 1960. gada līmenis tiks pārsniegts gandrīz par 1 miljonu tonnu (dzīvsvārā). Piena iepirkums palielināsies par vairāk nekā 6 miljoniem tonnu.

Lai strauji kāpinātu lauksaimniecības produktu ražošanu, jāveic PSKP Centrālās Komitejas un PSRS Ministru Padomes lēmumos noteiktie pasākumi: vēl vairāk jāuzlabo sējumu platību struktūra, jācēl lauksaimniecības kultūru ražība un lomu produktivitāte, ātri jālikvidē zemkopības zālauku sistēmas radītās sekas.

Visām tautas saimniecības nozarēm jāvirzās uzdevums ne tikai palielināt ražošanu, bet arī uzlabot produkcijas kvalitāti. Bet tas nozīmē, ka nemīlīgi jācēl darba ražīgums un jāsamazina ražošanas izmaksas, kā arī apgrozības izmaksas. Ar darba ražīguma celšanu rūpniecībā vien jāiegūst apmēram trīs ceturtdaļas no visa gada produkcijas pieauguma. Plānā paredzēts pazemināt rūpniecības produkcijas, kā arī celtniecības un montāžas darbu, transporta pārvadājumu un lauksaimniecības produkcijas pašizmaksu, ietaupot valstij apmēram 3 miljardus 700 miljonus rubļu. Svarīgs nosacījums septiņgades ceturta gada uz-

devumu sekmīgai izpildei ir jaunāko zinātnes un tehnikas sasniegumu plaša ieviešana visās tautas saimniecības nozarēs.

Jaunā gada valsts plānu, tāpat kā visus mūsu plānus caurstrāvo rūpes par padomju lauku vajadzību apmierināšanu. Paredzēts stipri palielināt audumu, apavu, mēbeļu, gaļas, pilnpiena produktu un citu tautas patēriņa preču ražošanu. Bet cukura, konditorejas izstrādājumu, makaronu un dažu citu produktu ražos tik daudz, ka tas dos iespēju pilnīgi apmierināt iedzīvotāju vajadzības. Ievērojamies apmēros pieaugs televizoru, ledusskapju, veļas mazgājamo mašīnu un citu izstrādājumu ražošanu. Preču apgrozība valsts un kooperatīvajā mazumtirdzniecībā sasniegs 86 miljardus rubļu.

Nav nevienas sociālās un kultūras celtniecības nozares, kurā jaunajā gadā nebūtu paredzēts veikt plašus pasākumus. Pilsētās un strādnieku ciemos iedzīvotāji saņems 95,6 miljonus kvadrātmetru apdzīvojamās platības, tas ir, tikpat daudz, cik dzīvojamās platības ir tādās desmit pilsētās kā Harkova vai divdesmit tādās pilsētās kā Minska. Gandrīz par 2 miljardiem rubļu palielināsies valsts izdevumi tautas izglītībai, medicīniskajai apkalpošanai, sociālā nodrošināšanai un dažādiem pabalstiem, ko saņem iedzīvotāji.

Mūsu zemē ne tikai likvidēts bezdarbs, bet arī nemīlīgi aug tautas saimniecībā strādnieku un kalpotāju skaits — gada laikā tas palielināsies par 2 miljoniem 460 tūkstošiem cilvēku un sasniegs 68 miljonus 660 tūkstošus cilvēku. Jaunajā gadā paplašināsies speciālistu sagatavošana dažādām tautas saimniecības nozarēm, uzlabosies iedzīvotāju medicīniskā apkalpošana.

Septiņgades ceturta gada plāns iedvesmo padomju laudis jauniem varondarbiem ražošanā. Viņi darīs visu, lai šo plānu izpildītu un pārsniegtu.

L. Volodarskis,

PSRS Centrālās statistikas pārvaldes priekšnieka vietnieks, ekonomikas zinātņu kandidāts

Zāllauku vietā — ražīgākas kultūras

Krustpils rajona kolhoza «Draudzība» laudis enerģiski stājušies pie zālauku sistēmas aizstāšanas ar izdevīgākām kultūrām — graudaugiem, kukurūzu, cukurbietēm. Plānojot sējumu struktūru šā gada pavasara sējai, priekšroku dod ražīgākajām un barības ziņā vērtīgākajām kultūrām.

Tā, piemēram, kukurūzas — tīrumu karalienes sējplatība palielināta līdz 100 hektāriem. Divas reizes vairāk nekā pagājušajā gadā sēs cukurbietes, ko izmantos lopbarībai. Vairākkārt palielināsies olbaltumvielām bagāto lauku pupu sējumi.

Pirmie desmit

Nebija pagājušajā gadā tādās dienas, kad Pļaviņu stacijas laudis nebūtu saformējuši un pārveduši smagsvara vilcienus ar palielinātu svaru. Tas deva iespēju jau līdz PSKP XXII kongresam izpildīt saistības un līdz gada beigām papildus pārvest 340.000 tonnu kravas.

So labo tradīciju Pļaviņu stacijas dzelzceļnieki nolēmuši turpināt arī 1962. gadā. Pirmajās trīs dienās viņi saformējuši un pārveduši 10 smagsvara vilcienus ar turpat 5.000 tonnu kravas virs noteiktās svāra normas.

Z. Martinsons

Partijas kabinets uz sabiedriskiem pamatiem

Viesīte komunisti noorganizējuši sabiedrisko partijas politiskās izglītības kabinetu. Tā vadībai izvirzīti aktīvākie pilsētas skolu pedagogi, kultūras iestāžu darbinieki, Viesītes kolhoza lauksaimniecības speciālisti, šaursliežu depo inženier-tehniskie darbinieki — pavisam 13 cilvēki. Pirmajā padomes sēdē padomes locekļiem noteikti pienākumi. Par sabiedriskā partijas politiskās izglītības kabineta vadītāju nozīmēta pilsētas izpildu komitejas sekretāre Zelma Abola, par vietniekiem — partijas rajona komitejas instruktors Francis Krepš un pilsētas bibliotēkas vadītāja Birta Skuja.

V. Aboliņš

Arodorganizācija un kultūras dzīve

Zasas padomju saimniecības arodorganizācijas strādnieku komiteja arvien lielu uzmanību pievērš strādnieku sadzīves, kultūras, veselības aizsardzības jautājumiem. Ievērojamās summas aizvadītajā gadā izlietojām strādnieku kultūras vajadzību apmierināšanai, pirmkārt, tūdiem mērķiem, kas skar visa kolektīva intereses. Līdz šim arod-

biedrības klubam bija tikai viens kinoprojekcijas aparāts. Tas radīja neērtības skatītājiem: ieilga seansi, vairāk rūpju bija kinomehāniķim. Tagad par arod biedrības līdzekļiem nopirkts otrs projekcijas aparāts un turpmāk klubā varēs demonstrēt filmas tāpat kā jebkurā stacionārā kinoteātrī. Aparatūras iegādei izlietots vairāk nekā 560 rubļu.

Padomju saimniecības strādnieku vidū ne viens vien teātra cienītājs. Gadu no gada pēc ieviesušās tradīcijas pašdarbnieki iestudē un izrāda vairākas lugas — viencēliena un vairākcēlienu inscenējumus. Arī pašlaik Zasas pašdarbnieki ar pānākumiem vairākkārt uzveduši uz pašu skatuves un viesojušies kaimiņu ciemos ar A. Vilka lugu «Apslēptie dārgumi». Sis izrādes sagatavošanai strādnieku komiteja piešķirusi 70 rubļu.

Ar kino un mākslinieciskās pašdarbības pulciņiem nav izsmeltas arod biedrības biedru un viņu ģimeņu locekļu interešu loks. Turpat 30 sieviešu sekmīgi beidza arodorganizācijas rīkotos piegriezēju šuvēju kursus. Pašlaik notiek deviņu mēnešu kursu mākslas izšuvējām, kuros pieteikušās 20 dalībnieces. Nav aizmirstas arī sportistu vajadzības. Dažāda inventāra iegādei izlietots 50 rubļu arod biedrības līdzekļu, bet DOSAAF pirmorganizācija strādnieku sekcijai iegādājās divas mazkalibra šautenes.

Strādnieku komitejas locekļi aktīvi piedalās jauno padomju tradī-

ju pilnveidošanā un organizēšanā. Siem mērķiem izlietoti prāvi līdzekļi — arod biedrības biedru bērnu Jaungada eglītei, pilngadības un vārda došanas svinībām un citām vajadzībām. Visi šie pasākumi stāsta par arodorganizācijas strādnieku komitejas rūpēm par strādnieku kultūras un sadzīves pasībām.

Grupa arodorganizācijas biedru ar arodorganizācijas ceļazīmēm pagājušajā gadā ārstējās sanatorijās un kūrortos, pavadīja atvaļinājumu atpūtas namos. Starp tiem bija slaucēja Jevdokija Aleksejeva, brigādiere Aina Griķupele, tēlu kopēja Emma Aizporiete, būvbrigādes loceklis Herberts Ozols un citi.

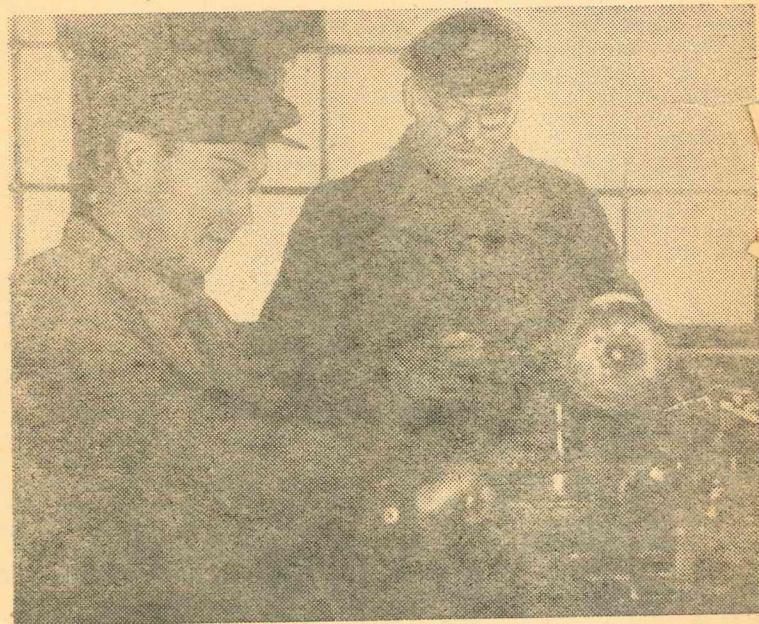
Dienas kārtībā ir jautājums par piemērotu telpu ierīkošanu sarkanajam stūritim, kur varētu organizēt masu politisko un kultūras darbu. Arī jauno sporta entuziastu — ritenbraucēju prasības varēs apmierināt. Paredzēti dažādi pasākumi, kurus realizēs mūsu kolektīva biedri.

Pats svarīgākais uzdevums kultūras darba jomā nesen ievēlētajai arodorganizācijas strādnieku komitejai pozitīvi atrisināt saimniecības kluba kapitālā remonta problēmu. Tas radīs priekšnoteikumus mākslinieciskās pašdarbības, kino un citu kultūras darba pasākumu attīstīšanai un pilnveidošanai.

H. VIZĀNE,

Zasas padomju saimniecības arodorganizācijas strādnieku komitejas locekle

DARBS SLAVINA MEISTARUS

Attēlā: vieni no labākajiem Viesītes remontdarbnieku atslēdzniekiem Evalds Daboliņš un Artūrs Kuzma pārbauda izremontēto motoru. Abi atslēdznieki sistemātiski izstrādes normas izpilda par 120—130%. Viņu darbs arvien labas kvalitātes.

V. Beļeviča foto

DEPUTĀTU TRIBINE

Ceļā uz komunistisko pašpārvaldi

Komunistiskās partijas XXII kongresa lēmumos sevišķi pasvītota sabiedrības arvien pieaugošā loma valsts un sabiedrības lietu pārvaldē. Sevišķi pieaug vietējo padomju nozīme un loma. Tas spilgti redzams arī Jēkabpils rajona Daudzeses ciemā. Salīdzinot ar iepriekšējiem sasaukumiem, ciema padomes deputātu un aktīva skaits no 44 palielinājies līdz 134 cilvēkiem. Tas ir liels spēks. Tagad vieglāk, ātrāk un pilnīgāk varam risināt jebkuru pasākumu, iesaistīt tā realizēšanā plašas darbaļaužu masas.

Izmantojot deputātus, plašo aktīvistu pulku, ar panākumiem sākam organizēt jaunu masu darba formu — ciema iedzīvotāju sapulci. Līdz šim kopsapulces notika kolhozos, uzņēmumos, iestādēs, tomēr daļa iedzīvotāju, sevišķi tie, kas dzīvo topošajā Daudzeses ciematā, nebija aptverti kopējos pasākumos. Jau notikušas trīs iedzīvotāju kopsapulces, kurās apspriesti vairāki svarīgi jautājumi: par personīgo govju īpašnieku iesaistīšanu piena piegādē valstij, Daudzeses krejotavas, kā arī ciema tirdzniecības, kultūras un citu iestāžu darbu.

Ja pirmajās iedzīvotāju sapulcēs aktivitāte nebija sevišķi liela, tad pēdējās jau varēja novērot lielu interesi un rosmi. Ļaudis asi kritizēja Jaunjelgavas patērētāju biedrības valdi par veikalu neapmierinošu apgādi ar produktiem, par dažiem citiem trūkumiem tirdzniecības iestāžu darba uzlabošanai. Deputāti un aktīvisi labi parādīja, cik nepieciešami topošajā ciematā ierīkot komisijas veikalu, kurā varētu iegādāties galu, dažādu piena un citus pārtikas produktus. Runātāji pasvītēja, cik svarīgi jau tagad risināt ciemata celtniecības ģenerālplānā nospraustus uzdevumus. Līdztekus dzīvojamām mājām pirmajā kārtā jāparedz universālveikala un ēdnīcas celtniecība.

Topošā ciemata iemītnieku kultūras vajadzību apmierināšanai nepieciešams kultūras nams. Tā celtniecība paredzēta arī ģenerālplānā. Tomēr ēka vien pati par sevi nevar

atrisināt kultūras darba jautājumu. Ciema padomes kultūras un izglītības komisija un tās aktīvs netur rokas klēpī. Noorganizēts vecāku lektorijis. Pateicoties deputāta Daudzeses astoņgadīgās skolas direktora Vladislava Antāna iniciatīvai, darbojas tautas universitātes pedagogijas fakultātes filiāle. Šiem pasākumiem ir tālejoša nozīme jaunās paaudzes komunistiskās audzināšanas uzlabošanā.

Daudz kas veikts jauno padomju tradīciju pilnveidošanā. Četri pilngadības svētki, divas vārda došanas svinības, vairākas mirušo piemiņas dienas, svinīga pirmās pases izsniegšana, Padomju Armijā iesaucamo jauniešu izvadīšana, bērnu svinības bez reliģiskām ceremonijām, lūk, īss pārskats par pasākumiem, kam daudzesiešu sadzīvē jau dziļas saknes. Pēdējā laikā sadzīves tradīcijas ieviešas arī ģimenes svinībās. Lielu popularitāti guvusi vārda došana jaunpiedzimušajiem ģimenē. Padomju tradīciju komisija ļoti skaisti šo jauno pasākumu noorganizēja Jaunjelgavas MRS strādnieka Eduarda Benjava ģimenē.

Ciema ekonomiskā izšķirēja loma piemīt lauksaimniecībai. Tāpēc saprotamas deputātu un aktīvistu rūpes par kolhozu «Sarkanais partizānis» un «Uzvara» ražošanas nozaru attīstību. Pirmais no tiem jau kļuvis par vienu no ekonomiski stiprākajām saimniecībām rajonā. Savs nopelns te ir arī ciema padomes pastāvīgajai lauksaimniecības komisijai, kuru vada viens no aktīvākajiem deputātiem, sirmāis laukkopis Kārlis Speltiņš. Šīs komisijas aktīvistu vidū ir kolhoza «Sarkanais partizānis» labāka slaucēja Aina Kvedere, kolhozu priekšsēdētāji Elmārs Kokainis, Artūrs Ģiedris u. c.

Ciema darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejai par pirmajiem palīgiem dažādu sūdzību pārbaudē, sadzīves jautājumu kārtotājiem kļuvi deputāti Edīte Rubene, Alfreds Baiba, Alfons Auskaps un citi.

Lielu un mazu problēmu, kas tuvakā vai tālākā nākotnē jāatrisina, ir vēl ne mazums, tomēr ar visas sabiedrības aktīvu atbalstu tas viss veicams un iespējams. Cie-

ma padomes deputāti līdztekus citiem uzdevumiem, kas jāatrisina 1962. gadā, apņēmušies panākt vēl plašāku sabiedriskā aktīva izejošanu pie pastāvīgajām komisijām, kultūras un tirdzniecības iestādēm. Tas ir svarīgs priekšnoteikums jauno lielo uzdevumu īstenošanai.

B. Murāne,
Jēkabpils rajona Daudzeses ciema padomes izpildu komitejas sekretāre

Automātiskās telefona stacijas laukiem

Rīgas rūpnīcā VEF nesen sākusies automātisko telefona centrālu sērijveida ražošana lauku apvidiem. Salīdzinājumā ar vecajām, tās ir praktiskākas, ilgāk kalpo, gandrīz piecas reizes mazākas gabarīta ziņā. Drīzumā rūpnīca izgatavos 25 tādās stacijas Čelīnogradas novada padomju saimniecībām un citiem apgabaliem.

Attēlā: (priekšplānā): inženieris konstruktors M. Loīss un strādnieks V. Fridlenders jauno automātisko telefona staciju iestādišanas momentā.

L. Pantusa (TASS) foto

PĀRDOMAS PĒC VIENA SARĪKOJUMA

Vecgada vakars... Gan pa vienam, gan pulciņos steidz svētdienīgi terpušies ļaudis. Un kā gan ne! Ikviens grib skaisti sagaidīt Jauno gadu, izjust patiesu svētku noskaņojumu. Vieni to meklē ģimenē, citi dodas uz Jēkabpils kultūras namu, kura logos iekārtas alcināšas ugunis...

Ģimenes kopā ar ģimeni Jaunolēmām sagaidīt pilsētas kultūras namā. Arpusē priekšplānā jau pulcējās jaunieši, pusmūža cilvēki. No zāles atlidoja mūzikas skaņas. Steidzot pie kases iegādājās biļetes. Pasniedzu divas biļetes par divām biļetēm. Kasiere ar ierastu žestu noplēsa tās un sniedza man deviņdesmit kapeikas. Aizrādīja: «Jūs man iedevāt vairāk naudas.» Viņa ielika man saujā divdesmit kapeikas... Gaidīju pārējo naudu, jo man piekāpās atlikums — astoņdesmit kapeikas (biļetes cena sešdesmit kapeikas), bet tā arī nesagaidīju. Nodomāju, tas tik tāds Jaungada joks, kaut gan muļķīgs, un gāju mājās. Varbūt par to nevajadzētu runāt, bet tas rāda, kā uz apmeklētāju laipnību reaģē kultūras nama darbiniece.

Ejot pa kāpnēm un garderobē, manu dzirdi skāra griezīgas mūzikas skaņas un saraustīti fragmenti no dziesmas «Ak, eglīte, ak, eglīte». Izpildījums bija zemas kvalitātes. Orķestra dalībnieki centās pārspēt cits citu skaļumu. Visspar muzikanti spēlēja slikti visu vakaru. Saklausīt skandēto dziesmu īsto melodiju bieži vien, lai kā arī centos, nebija iespējams, nerunājot par kaut kādām noskaņām un niansēm. Bieži orķestris nemaz neiekļāvās noteiktā rītmā. Ej, nu, izdejo! Dziesmas izpildīja bez melodijas, gandrīz deklamējot. Skaļrunis brīžiem izgrūda neskaņas, nesaprotamas skaņas. Dziedātājs reizēm mikrofonā svilpoja. Iznāca gluži kā kādreiz laukos, kur ve-

čuki ar «garmoškām» un «trumuļiem» nespēlēja sliktāk.

Jaunieša gados mācījos dejojot. Kaut gan daudzas dejas kopš tiem laikiem novecojušas, radušās jaunas, neskatoties uz to, vecākās paaudzes pārstāvji devoja tā, kā es esmu mācījies, bet jaunieši — nespēlēja. Tādu dejušanu nebiju redzējis. Viens jauniešu pāris spārdījās kājām. Domāju, viņi kaut kur nejausi sapinušies. Izrādījās, ka nekā tam līdzīga nav, tādās pašas manipulācijas viņi atkārtoja jebkurā deļā. Otrs pāris devoja vēl jocīgāk. Pūsis bija partnerei uzlīcis roku uz sežamvietas, viņa ļoti lēkāja un spārdījās. Jauniešis darija to pašu, it kā grīdā būtu elektriskā strāva. Gribeļu aicināt tātālā milicijā, lai paglābtu meiteni no nelīdzes... Tā kā meitene pēc palīdzības nesaucā, nospriedu, ka viņa ar tādu deju veidu ir pilnīgi apmierināta. Vienam jauniešim bija ap roku sarkana lenta, tas laikam bija deju organizators, iespējams, arī kārtības sargs, toties viņš vairāk par citiem lēkāja kā sienāzis, saliecis augumu devīnos likumos. Vēlāk viņam sarkanās lēntas vairs nebija.

Neizsakāma netīrība valdīja tualetes telpās un bufetē. Jaunieši un jauniņas sēdēja pie galdiņiem un dzēra. Citi, vecāki viri, pacēlušies alus pudeles virs galvas, maura tik nelabā balsi, ka ikviens kārtīgs pilsonis meta viņiem lielu likumu. Bufetes telpa bija piemēlāta saplēstu pudeļu stikliem, korķiem, papīriem un papirosu galiem. Grīda vietām pludoja. Viss šis vakars, izņemot dejušanu, notika pilnīgas pašplūsmas ceļā. Par nožēlošanu, nevienam no kultūras nama darbiniekiem ar kārtības nodibināšanu tā īsti nevēlējās nodarboties.

Visu to skatot, man bija pavisam sliktā sajūta. Domāju, ka visu redzēto nevar kvalificēt citādi kā nekārtības, pilnīgs kultūras, pieklājības un mēra sajūtas trūkums. Bet, ja tā, tad sabiedriskajām organizācijām vajadzētu padomāt, kā sadzīves normu pārkāpējus saukt pie atbildības, kultūras nama sarīkojumus pārvērst par patikamu atpūtas vietu jaunākās un vecākās paaudzes ļaudīm.

P. Babris,
14. CER mašinists

MUMS ATBILD

Celtnieku brāķis jāizlabo

Mūsu avīzes pagājušā gada 19. decembra numurā ar šādu virsrakstu bija publicēta Neretas pienotavas grāmatveža b. Jansona kritiskā korespondence par Jēkabpils remontu celtniecības iecirkņa pārviršo darbu dzīvojamās ēkas celtniecībā Neretas pienotavas darbiniekiem.

Kritika pareiza. Pieņemšanas

komisijas norādījumus par brāķa darba izlabošanu b. Ginkulis atstāja bez ievēribas. Remontu celtniecības iecirkņa priekšniekam b. Formakovam ar pavēli uzdots līdz 15. janvārim brāķi izlabot un visus trūkumus novērst. J. Puriņš, Jēkabpils rajona izpildu komitejas vietējās saimniecības nodaļas vadītājs

PSRS Augstākās Padomes Prezidija DEKRETS

Par kriminālatbildību par lauksaimniecības tehnikas noziedzīgi nevīžīgu izmantošanu vai glabāšanu

Padomju valsts ik gadu atvēlē lielus līdzekļus, lai apgādātu lauksaimniecību ar modernu tehniku. Tehnika ir stipri atvieglojusi kolhozu un padomju saimniecību strādnieku darbu, padarījusi to ražīgāku, radījusi attiecīgus apstākļus, lai varētu kāpināt lauksaimniecības kultūru rāzību un lopkopības produktivitāti, samazināt darba spēka un līdzekļu patēriņu, vēl vairāk palielināt lauksaimniecības produktu ražošanu.

Vairums lauksaimniecības darbinieku ļoti ražīgi izmanto mašīnas un saudzē tehniku. Taču daudzos kolhozos, padomju saimniecībās un citās valsts un kooperatīvās organizācijās ir gadījumi, kad mehanizatori un amatpersonas nesaimnieciski, nevīžīgi apietas ar traktoriem, automobiļiem, kombainiem un citām lauksaimniecības mašīnām. Dažu vietējo padomju un saimniecisko orgānu, kolhozu valžu un padomju saimniecību vadītāju bezrūpības dēļ mašīnas bieži vien netiek nogādātas zem jumta, tās paliek ziemā uz lauka, tiek demontētas.

Daudzos kolhozos un padomju saimniecībās traktori un citas mašīnas sliktas glabāšanas un kopšanas dēļ ir mazrāzīgi un, galvenais, priekšlaikus nolietojas. Noziedzīgas nevīžības dēļ mašīnas salūzt ar bojāejas, tādēļ saimniecības ir spiestas izdot papildu līdzekļus to remontēšanai, vai arī tehnika priekšlaikus kļūst nelietojama. Bieži personas, kas vainīgas par šādu apiešanos ar lauksaimniecības mašīnām, nenes nedz materiālu, nedz kriminālu atbildību. Nesaimnieciska un dažkārt pat barbariska apiešanās ar tehniku kavē lauksaimnieciskās ražošanas attīstību un faktiski ir tautas mantas izšķēršana.

Lai pastiprinātu cīņu pret nesaimnieciskumu lauksaimniecības tehnikas izmantošanā un glabāšanā, PSRS Augstākās Padomes Prezidijs nolēma:

1. Noteikt, ka par padomju saimniecībām, kolhoziem un citām valsts vai kooperatīvajām organizācijām piederošu traktoru, autobobiļu, kombainu un citu lauksaimniecības mašīnu noziedzīgi nevīžīgu izmantošanu vai glabāšanu, ja tas saistīts ar mašīnu bojāšanu vai salaušanu, vai arī demontāžu, vainīgie sodāmi ar brīvības atņemšanu līdz vienam gadam vai ar labošanas darbiem uz tikpat ilgu laiku.

Par tiem pašiem nodarījumiem, ja tie pastrādāti vairākkārt vai bijuši saistīti ar lieliem zaudējumiem, vainīgie sodāmi ar brīvības atņemšanu līdz trim gadiem.

2. Uzdot savienoto republiku Augstāko Padomju Prezidijiem papildināt un grozīt savienoto republiku kriminālkodeksus saskaņā ar šo dekrētu.

PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs L. Brežņevs

PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretārs M. Georgadze

Maskavā, Kremli, 1961. gada 29. decembrī

— Plaviņieši ir lieli maksākerēšanas sporta cienītāji. Pagājušajā rudenī te notika plašas un interesantas spinningotāju sacensības. Šā gada 7. janvārī maksākerēnieku sekcija organizē uz Odzes ezera žibulētāju sacensības, — raksta mūsu lasītājs O. CESBERGS. Seit notiks Krustpils rajona komandu un individuālās sacensības žibulēšanā, ko organizē LBSB «Vārpa» rajona padome.

— Ilgāku laiku topošā Daudzeses ciemata iedzīvotāju bērniem bija jāmēro ap 5 km ceļš uz Daudzeses astoņgadīgo skolu un atpakaļ. Bērnu vecāki lūdza 11. ATK priekšnieku b. Zobenu iekārtot autobusu maršrutu grafiku tā, lai būtu izdevīgi arī skolēniem. Vecāku lūgums ievērots. Sakarā ar jaunās autobusu līnijas Jēkabpils—Daudze atklāšanu skolas audzēkņi var izmantot autobusu nokļūšanai uz skolu un mājup. Visu vecāku vārdā izsakām sirsnīgu pateicību 11. ATK darbiniekiem par gādību un atsaucību, — raksta daudzdziesietis F. TRIBES un DZ. BAIBA.

Mūsu avīzes lasītājs P. MIEZAKS no Jēkabpils rajona Biržu ciema raksta, kā pēdējos gados izaudzis ciema centrs. Te uzceltas staltas 4—5 stāvu ēkas Biržu internātskolai, dzīvojamā māja skolotājiem. Uzlabojas tirdzniecības iestāžu darbs. Pašlaik te uzbūvēts jauns kiosks. Modernizējas arī rajona rūpniecības kombināta Biržu dzirnavas un kokzāģētava.

Pilsons V. SPUNTE no Krustpils rajona Krievciema izsaka sirsnīgu pateicību Plaviņu slimnīcas bērnu nodaļas medicīniskajam personālam par dēla izārstēšanu.

Zasas padomju saimniecībā jau daudzās vietās — lopu novietnēs, mehāniskajās darbnīcās, strādnieku dzīvokļos mirdz elektriskās spuldzītes. Elektrificēta arī bērnu dārza apkārtnē, bet pati bērnu iestāde joprojām paliek bez elektriskās gaismas.

— Trūkst vada, instalācijas piederumu, — uz bērnu vecāku neatlaidīgajiem atgādinājumiem atbild Zases padomju saimniecības vadi-

tāji, ciema izpildu komiteja, rajona tautas izglītības nodaļa.

— Bērnu dārza elektrificēšanai nepieciešams ap 80 m vadu. Val tiesām tas ir tik nepārvarams šķērslis daudzajām iestādēm, organizācijām, lieliem un maziem priekšniekiem, kas atbildīgi par bērnu dārza labiekārtošanu? — jautā sašutusi vecāki. Te nav ko piebilst. Varbūt izņemot to, ka visu šo tūlīgo priekšnieku un vadītāju neizdarība turpinās turpat pusgadu.

Zootehniķe — svarīga persona kolhoza ražošanā. Tādos uzskatos par savu priekšnieci ir arī Jēkabpils rajona Ļeņina kolhoza lopkopji un kolhoznieki. Dabīgi, ka no atbildīgas personas jāprasa pilnīga atbildība par savu rīcību. Diemžēl, par zootehniķi Līgu Ozoliņu to nevar sacīt. Pagājušā gada 16. decembrī no saimniecības ceturtās brigādes novietnē uz Jēkabpils lopu pieņemšanas punktu ar divām automašīnām transportēja cūkās. Brigadieris līdzbraucējus informēja, ka zootehniķe ar nepieciešamajiem dokumentiem un pavadrakstiem sagādīs Jēkabpili. Aizbraukuši uz Jēkabpili, kolhoznieki velti izgaidījis zootehniķi. 15 grādu salā nostāvējuši vairākas stundas zem kļājas debess, beidzot viņi atgriezās kolhozā.

— Vai tā var rīkoties atbildīgs darbinieks? — savā vēstulē jautā Ļeņina kolhoza biedrs J. VILKASTS.

Uz šo jautājumu lūgšim kolhoza valdes atbildi.

Sašutuma pilnu vēstuli redakcijai atsūtīja PETRIKASU ģimene no Jēkabpils, Brīvības ielas 174. Divstāvu nams, kur dzīvo vairākas ģimenes, stipri nolietojas. Griesti, durvis, logi daudzās vietās bojāti, arī apmetums birst uz iedzīvotāju galvām. Uz mūsu vairākkārtējiem lūgumiem pilsētas izpildkomitejas un namu pārvaldes darbinieki atbild ar tukšiem solījumiem.

Solījumi un rakstiskas atbildes neveicina gaisa temperatūras paaugstināšanos dzīvokļos. Ēkal steidzīgi nepieciešams kapitālais remonts, bet īrniekiem — dzīvokļi.

GALVENAIS IR LOPBARĪBA!

BŪS LOPBARĪBA — BŪS LOPI, BŪS GAĻA UN PIENS!

Meklējot jaunās iespējas lauksaimniecības produkcijas ražošanas celšanā, liela rezerve ir lauku pupu kā ražīgas olbaltumu saturošas kultūras plašāka audzēšana. Ņemot vērā, ka lopkopības sekmīgas attīstības pamatā ir pilnvērtīga un ar olbaltumu bagāta lopbarība, visizdevīgāk to sagādāt, pašu saimniecībā audzējot pākšaugus. No visām pākšaugu kultūrām kā izmēģinājumos, tā ražošanas praksē visražīgākās bijušas lauku pupas. Tās sekmīgi var audzēt kā graudiem, tā skābarībai.

Līdžu republikas apstākļos visveidīgākai lopbarībai vispiemērotākās izrādījušās sīkgraudaino formu lauku pupas. No izplatītākām sīkgraudaino pupu šķirnēm piemērotākās ir «Latvijas vietējās sīkgraudainās». Šo šķirni republikā audzē jau vairākus gadus, tā ienākas vidēji agri, ir augstražīga, ar augstu (30%) olbaltuma saturu.

Lielplatones lopkopības izmēģinājumu stacija ir izaudzējusi ražīgu lauku pupu šķirni «Lielplatone». Šķirne ātraudzīga. Šīs pupām veģetācijas periods ir 110—115 dienas un tās dod augstas sēklu un zaļās masas ražas. Šīs šķirnes pupas dīgst samērā zemā temperatūrā (+4 — +6° C). Dīgsti panes arī īslaicīgas salnas (līdz —5°). Augu garums 130—150 cm, mītrās vasarās — pat līdz 200 cm. Lielplatones šķirnes gaissauso pupu sēklās ir līdz 28% olbaltuma.

Lielplatones šķirnes lauku pupas spēj dot ražu no 28,8 cnt—42 cnt no ha. Šīs lauku pupu šķirne, pateicoties savām labajām īpašībām, katrā ziņā būtu ieviešama ražošanā visos Krustpils un Jēkabpils rajonu kolhozos un padomju saimniecībās.

Augstas un stabilas lauku pupu sēklu ražas atkarīgas no piemērotas augsnes izvēles un sagatavošanas. Lauku pupas ir diezgan prasīgs augs, toties bagātīgu mēslojumu un rūpīgu agrotehniku apmaksā labāk nekā citi pākšaugi. Tā, piemēram, pēc Latvijas zemkopības institūta zinātniskā līdzstrādnieka A. Antonija 1960. gadā izdarītiem salīdzinājumiem Krustpils rajona kolhozā «Sarkanā zvaigzne» pierādījās, ka labi mēslojot, mitrumu saturošā mālsmilti audzētas lauku pupas bija visražīgākā pākšaugu kultūra un deva 42,7

Pupas—vajadzīga kultūra mūsu laukos

cent lielu sēklu ražu no ha, turpretim zirņauzas — 28,1 cnt, viķauzas — 27,7 cnt, bet auzas — tikai 21 cnt lielu graudu ražu no hektāra.

Krustpils rajona kolhozā «Leņina karogs» lauku pupas audzētas pirmo reizi 1961. gadā. Audzēta tika šķirne «Lauku pērle» 3 ha platībā, vieglā smiltī, Daugavas krasta līdzenumā.

Tā kā lauku pupas prasa labi sastrādātu, irdu augsnī, tad to rudenī savlaicīgi 22 cm dziļumā uzara. Priekšaugi bija kukurūza. Pavasarī pirms sējas augsne divreiz kultivēta. Pupas iesēja 16. aprīlī, tiklīdz kā bija iespējams lauku apstrādāt. Sēja ar SK—10 markas zirgu vilkmes cukurbiešu sējmašīnu 48 cm rindu attālumā. Uz vienu ha izsēja 100 kg sēklas.

Jāsaka, ka pēc Lielplatones lopkopības izmēģinājumu stacijas ilggadējiem lauku pupu audzēšanas novērojumiem atzīts, ka, sējot pupas lielās platībās platrindās, ražas gan būs augstākas nekā parastajā rindsējā (15 cm attālumā), bet lielu sējumu rušināšana sadārdzinās pašizmaksu. Tāpat Lielplatoniēši ir novērojuši, ka, sējot platrindās un pazeminot izsējas daudzumu līdz 60 kg sēklas uz vienu hektāru, pupām rodas daudz sānu dzinumu un tajos sēklas vēlu ienākas, tāpēc šie sējumi ir nevēlami, jo kavē pupu novākšanu un izkaltēšanu.

Lauku pupu sējas dziļums atkarīgs no augsnes mehāniskā sastāva. Smagās augsnēs tās sēj 4—6 cm, bet vieglākās — 6—8 cm dziļi. Kolhozā «Leņina karogs» tās izsēja 5—7 cm dziļumā, pēc tam lauks pievelts, lai pupas vienmērīgi sadīgtu, pēc sadīgšanas — ecēts. Jāpiebilst, ka vēlams ecēšanu izdarīt dienas otrā pusē, kad pupu dīgsti saulē ir apvīti un mazāk cieš no apslaušanas. Lauks rušināts divas reizes, pirmo reizi, kad pupu dīgsti sasnieguši 8—10 centimetru, maija mēnesī, otrreiz — jūnijā.

Kad pupas bija sasniegušas 15—20 cm garumu, tās apmigoja ar kombinētu maisījumu, kura sastāvā ietilpa amonija molibdāts, bordatolīts un DDT pasta. Pēc apmigošanas pupas strauji attīstījās. Pupas novāktas septembra vidū ar labības plaujmašīnu, kaltētas,

sasietas kūļos. Raža izrādījās iepriecinoša — 28 cnt no hektāra, kamēr no viķauzu un zirņauzu mistriem iegūts tikai 11—13 cnt no ha.

Turpmāk lauku pupu audzēšanai kolhozs «Leņina karogs» pievērsīs vēl lielāku uzmanību. Tā 1962. gadā paredzēts apsēt ar lauku

Trīs lopbarības galvenie komponenti

* * Kukurūza

* * Cukurbietes

* * Pākšaugi

Kā uzglabāt lopbarības pupu sēklas

Lopbarības pupas ir kultūra, kas lieliski papildina kukurūzu, jo satur daudz olbaltuma un ir teicama barība visām lopu sugām. Uz lopbarības pupu svarīgo nozīmi stabilas barības bāzes izveidošanā līdzās citām kultūrām norādīts pat partijās jaunajā Programmā.

1961. gadā republikas kolhozu un padomju saimniecību tīrumos lopbarības pupas audzēja 2.500 hektāru platībā. Lietojot pareizu agrotehniku pupu audzēšanā, pirmrindnieki ir ieguvuši labas sēklu ražas.

Tagad ļoti svarīgs uzdevums ir pilnīgi saglabāt visu izaudzēto lopbarības pupu sēklu ražu, lai nākamgad varētu jūtami paplašināt šīs lieliskās kultūras sējumu platības.

Sevišķi vērtīga ir vietējā lopbarības pupu šķirne, ko izaudzējusi Lielplatones izmēģinājumu stacija. Šīs pupas agrāk nogatavojas, mazāk inficējas ar slimībām un dod augstākas ražas.

Nedrīkst aizmirst, ka vismazākie pupu sēklu bojājumi stipri samazina to līdzību. Tāpēc lopbarības pupas kuļot (kur tas vēl nav izdarīts), jāsamazina kuļmašīnas trumļa apgriezienu skaits, nolaižot kulkturvi zemākajā stāvoklī.

Mūsu republikas apstākļos pupu sēklām pēc kuļšanas ir paaugstināts mitrums. Tās var ļoti uzglabāt, nesamazinot līdzību, tikai tad, ja sēklu mitrums nepārsniedz 15 vai 16 procentus. Tāpēc pēc pupu izkuļšanas un tīrīšanas tās jāžāvē, līdz sēklas sasniedz kondīcijas mitrumu. Pupas nekādā ziņā nedrīkst atstāt jucekni.

Jāatceras, ka pupu sēklu pareiza izžāvēšana pēc nokulšanas ir viens no svarīgākajiem pasākumiem slimību apkarošanai un līdzības saglabāšanai.

Ja pupu mitrums ir 15 procentu, tad praktiski apstājas daudzu

pupām 33 ha, tajā skaitā sēklai — 18 ha, skābēšanai — 15 ha. Tas dos iespēju bagātināt kukurūzas skābējam masu ar olbaltumu. Lauku pupu piejaukums kukurūzas skābējamai masai pazeminātajā etiķskābes saturu, kam liela nozīme barības sastāva uzlabošanā. Kolhozs plāno iegādāties un apsēt šogad laukus ar augstražīgo «Lielplatones šķirnes sēklu».

Tuvākajos gados mūsu saimniecībā paredzēts paplašināt lauku pupu sējumus, lai varētu kukurūzas skābējamai masai piejaukt 1/3 daļu šīs vērtīgās olbaltuma bagātās pākšaugu kultūras.

Republikas kolhozu un padomju saimniecību pieredze lauku pupu audzēšanā pierāda, ka lauku pupas ir perspektīva kultūra, kura strauji ieviešas republikas tīrumos. Ņemot vērā, ka lauku pupas ir bagātas ar olbaltumu (1 kg lauku pupu satur 251 g sagremojamā olbaltuma un 1,29 barības vienību), tās ir ļoti noderīgs komponents kukurūzas skābarībai un dod labu lopbarību visām mājdzīvnieku sugām.

Lopbarības pupu lielā no-

zīme stabilas lopbarības bāzes izveidošanā ir acīmredzama. Salīdzinot ar lopbarības graudiem un citām pākšaugu kultūrām, pupām ir vairākas priekšrocības — tās dod daudz barības bu un sagremo-

ma. Pēc barības audzuma pupas pārspēj zirņus, viķus, lupīnu, auzas un miežus. Sagremojamā olbaltuma satura ziņā pupas pārspēj zirņus, 2,5 reizes viķauzas un 3,5 reizes auzas, miežus. Svarīgs tas apstāklis, ka pupas uzkrāj augsne slāpekli. Uz vienu hektāru augsne paliek ar 80 slāpekļa.

Tas viss liecina, ka lopbarības pupu ražošanas paplašināšanai ir valstiski svarīga nozīme. To sekmīgai ieviešanai mūsu kolhozos un padomju saimniecībās lauksaimniecības darbiniekiem jāvēlvi vislielākā vērība. Rajonu izmēģinājumu paraugsaimniecību speciālistiem jā rūpējas par to, lai saimniecības, kurām lauku pupu sēklas trūkst, tās jau laikus iegādātos.

A. Avotiņš, Krustpils rajona kolhoza «Leņina karogs» agronom

to iekšienē un virspusē mītošo slimības ierosinošo organismu sēklu dzīvības norises. Daudzas sēnītes — pelēkās puves, fuzariozes un citu slimību ierosinātājas aktivizējas jau tad, kad mitrums sasniedz 16 procentus.

Nenobriedušām, mītrām sēklām didzība var ne tikai samazināties, bet pat pilnīgi zust. Tāpēc sēklu izžāvēšanai līdz vajadzīgajai mitruma pakāpei ir ārkārtīgi svarīga nozīme laba sēklas materiāla iegūšanā.

Pupas var žāvēt ar dažādiem

paņēmieniem. Tās var izžāvēt līdz normālai mitruma pakāpei un līdz ar to pasargāt no slimību attīstības, ja izber plānā slānī notumē uz dēļu grīdas, betona vai asfalta un periodiski pārlāpsto.

Daudzās saimniecībās pupu žāvēšanai var izmantot tur esošās kaltes. Tikai jāievēro, ka lopbarības pupu sēklas ir ļoti jutīgas pret augstu temperatūru. Un jo mītrākas ir sēklas žāvēšanas sākumā, jo lielāks ir to jutīgums. Tāpēc sēklas jāžāvē ļoti uzmanīgi, stingri ievērojot žāvēšanas temperatūras režīmu.

Zinātne un prakse ir konstatējusi, ka attiecībā starp sēklu mitruma pakāpi un to sakaršanas maksimālo temperatūru jābūt šādām:

sākotnējā sēklu mitruma pakāpe	sēklu sakaršanas maksimālā temperatūra
līdz 18 procentiem	30 grādi
no 18 līdz 21 procentam	28 grādi
no 21 līdz 27 procentiem	25 grādi
pāri par 27 procentiem	20 grādi

Pupas var ļoti izžāvēt arī, mītrās sēklas sajaucot ar sausiem auzu vai miežu graudiem, kā arī ar sausām zāģu skaidām. Zāģu skaidas var ātri un ļoti izžāvēt pietiekami augstā temperatūrā. Atsevišķos gadījumos pupu sēklas var žāvēt arī divreiz. Tādā gadījumā pupas nošķiro no žāvēšanas materiāla (auzām, miežiem vai zāģu skaidām), to izžāvē līdz 8 vai 10 procentu mitruma pakāpei un otrreiz sajauc ar pupu sēklām.

Izžāvētas pupu sēklas uzglabājam sausa, labi vēdinātā telpā. Pirms pupu novietošanas šai telpā tā izdezinificējama. Pupu sēklas ar 16 vai 17 procentu mitruma pakāpi saņem uzglabāšanai slānī, ne biežākā par vienu metru. Uzglabāšanas laikā sēklas nepieciešams vēdināt. Ventilācijai var izmantot

gaisa cirkulācijas caurules, režģus vai ar motoru darbināmus ventilatorus, kā arī parastos deflektorus, kas rada gaisa velkmi slānī vēja iedarbībā.

Ziemas periodā vērtīgi jāseko pupu sēklu stāvoklim, tās sistematiski jāpārbauda un jāņem provas analīzēm, lai pārbaudītu didzību.

Kolhozu, padomju saimniecību un lauksaimniecības speciālistu uzdevums ir saglabāt visu izaudzēto lopbarības pupu ražu un sagatavot pavasara sējai augstas kvalitātes sēklas.

P. Serbžinskis, Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas Zinātnes, propagandas un pirmrindnieku pieredzes ieviešanas pārvaldes galvenais agronom

Fiziskā kultūra un sports

Ceļu ziemas sportam

Ar jauno gadu iestājušies teicami apstākļi ziemas sporta veidu attīstīšanai. Zeme pārklājusies ar biezu sniega kārtu, pāri upēm un ezeriem pārņemts biezis ledus tilts. Ziemas cīpa aicina katru jauniešu ārā svaigā gaisā. Vārds slēpotājiem un slidotājiem.

Labāk nekā citus gadus ziemas sporta sezonai gatavojušies Jēkabpils rajona fizikultūrieši. Pirmo reizi Jēkabpils rajona vēsturē mums ir divi normāla izmēra hokeja laukumi — Neretā un Jēkabpilī. Jēkabpils MRS, remontu un celtniecības iecirkņā, 14. ceļu ekspluatācijas rajona, Lauku tehnikas rajona nodaļas, starpkolhozu celtniecības organizācijas un rūpniecības administrācijas palīdzēja sākums. Jau izgatavot hokeja laukuma dzīvotāju kopsapulcē, laukuma iekārto-

spriest vairāki svarīgi ierīgojumi rūpniecības administrācijas palīdzēja sākums. Jau izgatavot hokeja laukuma dzīvotāju kopsapulcē, laukuma iekārto-

Saukas lauksaimniecības mehānizācijas skolas fizikultūrieši jau iekārtojuši slidotavu un skrejceļu uz upītes, bet Jaunjelgavas sportistu un lēkšanā no trampīna noskaidrosies rajona izlases komandas dalībnieki zonālajam sporta spēļu sacensībām, kas notiks Plavīnās janvāra beigās. 28. janvāris būs mūsu slidskrejēju spēku pārbaude, jo Daugavpilī viņi tiksies ar 13 rajonu komandām par tiesībām piedalīties republikas ziemas sporta spēļu finālā.

7. janvārī Jēkabpils jaunajā mežā notiks sezonas atklāšanas sacensības slēpošanā, bet hokejisti savukārt mērosies spēkiem pirmās hokeja sacensībās.

14. janvārī rajona ziemas sporta cīnītāji pulcēsies Viesītē, kur Viesītes vidusskolas un depo fizikultūriešu iekārtotajā slaloma trasē un lēkšanā no trampīna noskaidrosies rajona izlases komandas dalībnieki zonālajam sporta spēļu sacensībām, kas notiks Plavīnās janvāra beigās. 28. janvāris būs mūsu slidskrejēju spēku pārbaude, jo Daugavpilī viņi tiksies ar 13 rajonu komandām par tiesībām piedalīties republikas ziemas sporta spēļu finālā.

Katra jaunieša, katra fizikultūrieša pienākums — nodarboties ar veselīgu, skaisto ziemas sportu. Katra fizikultūrieša kolektīva goda lieta — piedalīties ziemas sporta spēlēs. Sniegotie klajumi, spoguļgludais ledus aicina... Ceļu ziemas sportam!

A. Janovskis,

LBSB «Vārpa» Jēkabpils rajona padomes priekšsēdētājs

VĒSTULE AR KOMENTĀRIEM

Ātrāk jāpabeidz aizsāktais darbs

Neretās padomju saimniecībā notiek fermu, ražošanas ēku, strādnieku dzīvokļu elektrifikācija. So darbu izpilda Rīgas celtniecības montāžas pārvaldes Neretas iecirkņa elektromontieri. Tas ir iepriecinošs fakts.

Tanī pašā laikā Gričgales nodaļas kolektīvu uztrauc gausie elektromontieru darba tempi. Līdz vairākām lopu novietnēm, kalēju darbnīcā elektrolīnijas ierīkotas, bet telpu instalācijas iekārta joprojām netiek uzstādīta. Tā tas ir telpu novietnē «Rozes», kur mitinās vairāk nekā 80 jauno, zirgu no-

Jauno elektrolīniju nodošana ekspluatācijā — ļoti svarīgs uzdevums. Saprotaamas Neretas padomju saimniecības Gričgales nodaļas strādnieku bazas. Biedrs Zeps savā nelielajā vēstulē aizskāris sasāpējušu jautājumu — jauncelamo objektu, šoreiz tā ir elektrolīnija, nodošanu ekspluatācijā. Lopkopības fermu, ražošanas iecirkņu elektrifikācija un ar to saistītā mehānizācija taču ļoti svarīgs faktors darba ražīguma celšanā. Lūk, kāpēc svarīgi ātrāk pieslēgt enerģijas avotam motorus, agregātus, sūkņus.

Neretās padomju saimniecības kolektīvs 1962. gadā nospraudis

Sveicam republikas lauku labākos svarcēlājus

Pēc divu gadu pārtraukuma Jēkabpils kultūras namā šodien sportiskās cīņās jēkabpilieši atkal redzēs gandrīz visu republikas rajonu labākos jaunos svarcēlājus.

Pagājušā gada janvārī Krustpīlī notikušajās republikāniskajās lauku rajonu sacensībās 11 rajonu komandu vidū uzvarēja krustpilieši. Jaunu «Vārpa» rekordu sasniegda krustpilietis Jānis Vitols visvieglākajā svarā trīsīnā — 180 kg. Viņa komandas biedrs Arnis Zalāns bija labākais vidējā svarā — 325 kg. Komandu vērtējumā otrajā vietā ierindojās Talsu rajons, bet trešajā — Tukums. Jēkabpils komanda palika ceturtajā vietā. No jēkabpiliešiem labākos panākumus guva Imants Čēģeris, Aleksandrs Siliņovs un Vilis Pupelis. Pedējā laikā strauji uzlabojušies

lauku svarcēlāju rezultāti, tāpēc grūti pašlaik noteikt iespējamos svarcēlāju komandu vērtējumus. Sagaidāms, ka galvenā cīņa risināsies starp Talsu un Krustpīlī komandām, bet iespējami arī pārsteigumi, ko centīsies sagādāt pārējo komandu dalībnieki. Individuāli neapšaubāmi uzvaras favorīti savās svāra kategorijās ir krustpilietis J. Vitols, Talsu pārstāvis A. Roderts, valcēnietis V. Alksnītis, otrs krustpilietis A. Zalāns.

Labāko republikas lauku jauno svarcēlāju sacensības radijušas lielu interesi Jēkabpils sporta cīnītāju vidū. Saistošās sportiskās cīņas jāredz visiem!

Labu veiksmi sacensībās, jaunus rekordus!

Motokross Krustpīlī

Motosports Krustpīlī rajonā pagājušā gadā bija viens no populārākajiem sporta veidiem. Mūsu rajona sportisti izcīnīja daudz uzvaru. Republikas meistāribas sacensībās mūsu komanda izcīnīja sesto vietu ļoti spēcīgā konkurencē. Sinis sacensībās startēja astoņi sporta meistari, bet mūsu jaunie sportisti nenobijās no grūtībām. Tāpat arī Ilūkstes zonas sacensībās mūsu komanda izcīnīja otro vietu. Kaut gan ar motosportu rajonā nodarbojas tikai gadu, rezultāti ir apmierinoši. Sacīkstēs

izcīnītas trīs pirmās vietas. Labākie sportisti ir G. Aņķis, A. Ozols, P. Reliņš, Melihovs un citi.

DOSAAR RK nolēma rīkot 7. janvārī pilsētas centrā ziemas motokrosu. Kross ziemas apstākļos Krustpīlī notiks pirmo reizi. Trase arī izmeklēta ļoti interesanta. Krosa piedalās ļoti spēcīgas komandas no Daugavpils, Bauskas, Preiļu, Madonas, Ilūkstes rajoniem.

V. Auziņš, DOSAAR Krustpīlī RK priekšsēdētājs

Decembra pēdējās dienās noslēdzās Plavīņu 1. vidusskolas DOSAAR pirmorganizācijas rīkto motociklu vadītāju kursu. Valsts autoinspekcijas komisija motocikla vadītāja tiesības piešķir 43 kursu dalībniekiem.

Attēlā: eksāmenu ielu un ceļu satiksmes noteikumos kārtot Plavīņu 1. vidusskolas skolotāja Rasma Svārpstone.

J. Parodovska foto

Biedri dārzkopji, griezieties pie mums!

Laikraksta «Brīvā Daugava» 1961. gada 23. decembra vēstuli apskatā minēta plavīnieša A. Brūķles vēstule, kurā viņš raksta, ka ģimenes dārziņu vajadzībām vietējos veikalos nevar iegādāties polietilēna plēvi un mazos daudzumos augu aizsardzības ķīmikālijas. Mūsu republikā jau vairākus gadus darbojas Latvijas dārzkopības un biškopības biedrība, kuras nodaļas atrodas daudzu rajonu centros. Biedrības mērķis sekmēt dārzkopības un biškopības attīstību republikā. Tādēļ arī viens no biedrības uzdevumiem ir palīdzības sniegšana stādāmā materiāla sagādē, polietilēna plēves un augu aizsardzības ķīmikāliju iegādē un sadalē biedriem.

1961. gadā rajona nodaļa apgādāja un sadalīja biedriem vairāk nekā 2.000 augļu kociņu, tai skaitā ievērojamu daudzumu brīvdabas aprikožu, polietilēna plēvi, pilnmērojumā un mikroelementu tabletes, augļu koku karbolīneju, tīfosu, vara un dzelzs vitriolu, TMTD sauskodni un daudz citu materiālu.

A. Zvejniece, Latvijas dārzkopības un biškopības biedrības Jēkabpils rajona nodaļas priekšsēdētāja

Starptautiskās reakcijas galvenais balsts

«Es varu piespiest runāt jebkuru cilvēku, — nesen buržuāziskiem korespondentiem lieli sacīja Nikaragvas diktators Somosa. — Man ir vajadzīgs tikai degošs sērķocīns un viņa basā kāja...» Šis sulainis ar ģenerāļa uzpleciem, kuras viņš pats sev uzlīcis, turas pie varas tikai tāpēc, ka viņu atbalsta amerikāņu imperiālisms. Ja nebūtu šā Amerikas Savienoto Valstu atbalsta, ja nebūtu jābaidās no ASV karaspēka iebrukuma Nikaragvā, Somosu un viņa bandu jau sen būtu noslaucījusi tautas dusmu vētra.

ASV imperiālisms iegrūdis postā ne vien šīs mazās Latīņamerikas zemes darbaļaudis, bet arī citu zemju tautas, kur vēl turas reakcionārie režīmi. MONOPOLISTISKĀ ASV BURŽUĀZIJA, norādīts PSKP Programā, IR STARP-
TAUTISKĀS REAKCIJAS GAL-
VENAIS BALSTS. Tā uzņēmusies kapitālisma «glābšanas» misiju.

Aizokeāna miljardieri cenšas novērst kapitālistiskās sistēmas sabrukumu, saglabāt uz mūžu mūžiem ekspluatatoru kundzību pār darbaļaudīm. Šo mērķu sasniegšanai viņi nekaunās no jebkuriem līdzekļiem.

Daudzu zemju teritorijās izvietots amerikāņu karaspēks un ierīkotas kara bāzes, kas apdraud tautu brīvību un neatkarību. Amerikāņu «padomnieki», «graujošās darbības» speciālisti komandē Somosam līdzīgās marionetes. Viņu ieliktņi Paragvajā, Taizemē un dažās citās zemēs lien vai no ādas laukā, lai izkalpotos savam saimniekam. Amerikas Savienotās Valstis ar savu ārpolitiku un materiālo palīdzību mērķli pildzina bojā ejai lemto, tautu nolādēto teroristisko režīmu mūžu.

Pat buržuāziskā prese atzīst, ka Spānijas bende Franko, kas šo daudz cietušo zemi pārvērtis par milzīgu cietumu, turas pie varas vienīgi ar amerikāņu ieroču un zelta palīdzību. Ar amerikāņu automātiem un lielgabaliem, no amerikāņu lidmašīnām diktatora Salazara fašistiskās bandas apšāuj Portugāles un tās koloniju patriotus.

Amerikāņu imperiālisti visādi pūlas izlikties par brīvības un demokrātijas aizstāvjiem, bet faktiski viņi visur, kur vien tas izdodas, rīkojas kā isti brīvības bendes un demokrātijas žņaudzēji. Dienvidkorejā, viens otru nomainīdami, militārie diktatori laupa savu zemi, balstoties uz karaspēku, ko faktiski komandē amerikāņu ģenerāļi. Un kaut gan pēdējais no šiem diktatoriem — Pak Čon Hi pat neslēpj, ka vismaz līdz 1963. gadam viņš nepieļausot «civilo kontroli pār valdību», amerikāņu buržuāziskā prese tomēr viņu iztēlo par nežin kādu brīvības aizstāvi, bet prezidents Kenedijs apliecina viņam savas simpatijas.

Cankaišistu banda, kas nocietinājusies ASV okupētajā Taivanas salā, un Dienvidvijetnams diktators Ngo Diņ Djems; grieķu reakcionāri, kas kā isti blēži falsificējuši vēlēšanu rezultātus un neganti izrēķinās ar demokrātiem brīvības cīnītājiem, antifašistiskās kustības varoņiem; Irānas satrapi, kas cenšas atgriezt tumšos viduslaikus, — citiem vārdiem sakot, visi, kas par spīti vēstures loģikai pūlas saglabāt ekspluatatoru kundzību pār darbaļaudžu masām, balstās uz Amerikas Savienotajām Valstīm un saņem palīdzību no tām.

Amerikāņu imperiālisms ne tik vien pūlas glābt no sabrukuma reakcionāros diktatoriskos režīmus un satrunējušās monarhijas, bet

arī cenšas uzbrukt progresīvajiem spēkiem, nepieļaujot nobriedušos, revolucionāros, demokrātiskos pārveidojumus. «Prezidenti runā par mieru, bet CIP (ASV Centrālā izlūkošanas pārvalde, kas vada spiegošanu, diversiju un provokāciju rīkošanu. — M. A.) gāz valdības, organizē iekšējo sabotāžu un revolūcijas (lasi: kontrrevolūcijas. — M. A.), vada militāros iebrukumus, atbalsta labajos militāristus.» — raksta amerikāņu žurnāls «National».

Kad 1954. gadā Gvatemalā tauta deva varu progresīvai valdībai, amerikāņu imperiālisti organizēja bruņotu iebrukumu un, kā atzina laikraksts «New York Times», «Savienoto Valstu vara tika atjaunota». Visur, kur vien amerikāņu imperiālistiem ir rīcības brīvība, viņi cenšas ASV monopoliem interesēs lietot šo, kā to apzīmē laikraksts «New York Post», «Gvatemalas ārstniecisko metodi».

Visiem vēl atmiņā amerikāņu imperiālistu bruņotais iebrukums Kubā 1961. gada pavasarī. Pavisam nesen, baidīdamās no tautas revolūcijas Dominikas Republikā, Amerikas Savienotās Valstis steidzīgi nosūtīja uz tās piekrasti aviobāzes kuģi ar lidmašīnām un kreiseri. Amerikāņu imperiālistu tautsietli izplesti pa visu pasauli. Lībānas avīze «Ås Saab» raksta: Amerika izlaupa mūsu naftu, mūsu bagātības, katru reizi draud ar bruņotu iejaukšanos katrai arābu zemei, kur uzliesmo tautas kustība par naftas bagātību nacionalizāciju. Visas brīvību mīlošās tautas uzskata amerikāņu imperiālistus par pasaules žandarmu, kas ar brīvības un demokrātijas viltus karoru dara tumšas lietas.

Amerikāņu monopolistiskā kapitāla reakcionārā loma izskaidrojama ar to, ka, piebriedis no militāro pasūtījumu un drudzainās bruņošanās pelnas rauga, tas kļuvis par vislielāko spēku kapitālistiskajā nomelnē un pasaulē vislielāko ekspluatatoru. Tagadējais kapitālisms ir tautu progresīvo centienu un vitālo interešu ienaidnieks, tā rīcībā vairs nav nekā, ar ko tas spētu iedvesmot masas, un tāpēc tam jāķeras pie meliem, varmācības, provokācijām un agresijas.

Monopolistiskais kapitālisms, neatvairāmi iedams pretim savam sabrukumam, kļūst aizvien reakcionārāks, tautai naidīgāks.

Progresīvā cilvēce un demokrātiskā Amerika ar sašutumu nosoda ASV varas orgānu policejiskās presijas pret Amerikas Savienoto Valstu Komunistisko partiju, kuru mērķis ir likvidēt amerikāņu tautas demokrātisko tiesību paliekas. Pretstatā šim reakcionārajam solim, Amerikas Savienotajās Valstīs oficiāli tiek atbalstīta amerikāņu nacistiskā partija, kas ir nelikumīga pat no buržuāzisko tiesību viedokļa. Sai partijai atļauts atklāti sludināt savus negēlīgos mērķus.

M. Arkadjevs

Latvijas Komunistiskās partijas Krustpīlī rajona komiteja paziņo, ka kārtējie semināri partijas izglītības sistēmā notiks:

9. JANVĀRĪ propagandistiem, kas vada ekonomiskos pulcējumus;

11. JANVĀRĪ propagandistiem, kas vada PSKP vēstures, marksisma-lenīnisma pamatu un aktuālās politikas pulcējumus;

15. JANVĀRĪ propagandistiem, kas vada visāda veida seminārus. Nodarības visos semināros notiks partijas Krustpīlī rajona komitejas telpās. Nodarību sākums pulksten 10 no rīta.

Mūsu avīzes 1. janvāra numurā bija publicēta humoreska «Tā man gadījās». Tā tulkota no lietuviešu žurnāla «Svīturis» 1958. gada 14. numura.

Redaktors E. KOCENS

JEKABPILS TAUTAS UNIVERSITĀTES

JURNĀLISTIKAS FAKULTĀTES kārtējā nodarbība notiks 17. janvārī partijas Jēkabpils rajona komitejas telpās.

Sākums pulksten 14.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tāruni redaktoram — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7, Krustpīlī rajona abonentiem — Krustpīlī 353. Redakcija Jēkabpilī, Brīvības ielā 212.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилского и Крустпилского районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов трудящихся. г. Екабпилс, Латвийская ССР.